

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хоршоолсон хэлбэрээр ногооны аж ахуй эрхлэх замаар өрхийн амьжиргааг сайжруулах төслийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/104/НА-СТА-ТХН

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он</p>	<p>Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Ч.Болд Утас: 261885 Цахим хаяг: bold.ch@audit.mn</p> <p>Ахлах аудитор: П.Ариунзаяа Утас: 261628 Цахим хаяг: ariunzayap@audit.gov.mn</p> <p>Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн "Сүлд-Аудит" ХХК-ийн захирал: Ч.Гүндбаяр Утас: 70118016 Цахим хаяг: info@suld-audit.mn</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ХОРШООЛСОН ХЭЛБЭРЭЭР НОГООНЫ
АЖ АХУЙ ЭРХЛЭХ ЗАМААР ӨРХИЙН
АМЬЖИРГААГ САЙЖРУУЛАХ ТӨСЛИЙН
ЗОХИЦУУЛАГЧ Б.БҮРЭНЖАРГАЛ ТАНАА

2024.02.29 № 07/594
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хоршоолсон хэлбэрээр ногооны аж ахуй эрхлэх замаар өрхийн амьжиргааг сайжруулах төслийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хоршоолсон хэлбэрээр ногооны аж ахуй эрхлэх замаар өрхийн амьжиргааг сайжруулах төслийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төслийн хүрээнд Дархан-Уул аймгийн Орхон суманд 150 тонны багтаамжтай хүнсний ногооны зоорь барих ажил, өвлийн өндөр түвшний технологийн өвлийн хүлэмж барих ажил, хүнсний ногоо савлаж боловсруулах цехийн барилгын ажлыг хүлээлгэн өгөхөд хүндрэл үүссэний улмаас төслийн хэрэгжилтийг бүрэн хангахын тулд төслийн дуусах хугацааг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 01/4455 албан бичгээр сунгуулах хүсэлт гаргасны дагуу Азийн хөгжлийн банкнаас 2024 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдөр хүртэл төсөл хэрэгжих хугацааг сунгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төслийн хүрээнд 2023 онд бүтээн байгуулсан Сэлэнгэ аймгийн Ерөө суманд 100 тонны багтаамжтай хүнсний ногооны агуулах, Увс аймгийн Улаангом суманд 60 тонны багтаамжтай хүнсний ногооны агуулахын барилгын ажлыг хүлээн авч, Сэлэнгэ аймгийн Ерөө сумын "Ургац Ерөө" хоршоо, Увс аймгийн Улаангом сумын "Комплекс хүлэмжит

Z:\Yawsan_Bichig\2024\0315 SNAG-27 Docx

0001051449

байц", "Чандмань торгон үр", "Үрийн өгөөжит гол" хоршоодын гишүүд тус агуулахыг ашиглаж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 75.8 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,810,422,908.60	4,506,946,126.06
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	1,131,699,278.42	1,291,360,273.12
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	1,131,699,278.42	1,291,360,273.12
3121	Төгрөг	84,076,615.22	53,458,796.13
31211	Төрийн сангийн харилцах	84,076,615.22	53,458,796.13
3122	Гадаад валют	1,047,622,663.20	1,237,901,476.99
31221	Төрийн сангийн харилцах	1,047,622,663.20	1,237,901,476.93.29
33	АВЛАГА	6,229,845.81	3,060,977.67
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	558,253.28	1,102,579.11
335	БУСАД АВЛАГА	5,671,592.53	1,958,398.56
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,083,592.53	1,948,398.53
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,588,000.00	10,000.03
36	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	2,672,493,784.37	3,212,524,875.27
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/	2,672,493,784.37	3,212,524,875.27
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	82,872,148.22	45,885,084.89
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	82,872,148.22	45,885,084.89
392	Биет хөрөнгө	82,872,148.22	45,885,084.89
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	156,079,616.00	156,079,616.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(92,760,897.78)	(118,774,167.11)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	49,481,720.00	49,481,720.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,111,290.00)	(47,007,634.00)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	10,774,500.00	10,774,500.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,591,500.00)	(4,668,950.00)
393	Биет бус хөрөнгө	-	-
39301	Програм хангамж	10,000,000.00	10,000,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,000,000.00)	(10,000,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,893,295,056.82	4,552,831,210.95
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,894,622.83	4,137,120.02
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,894,622.83	4,137,120.02
413	Өглөг	3,894,622.83	4,137,120.02
4136	Бусад өглөг	3,894,622.83	4,137,120.02
41362	Хувь хүмүүст өгөх өглөг	3,894,622.81	4,136,920.00
41364	НДШ-ийн өглөг	0.02	200.02
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,889,400,433.99	4,548,694,090.93
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	3,889,400,433.99	4,548,694,090.93
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	929,374,709.98	3,889,400,433.99
51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,960,025,724.01	659,293,656.94
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,893,295,056.82	4,552,831,210.95

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,577,738,010.71	937,313,656.06
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,523,738,010.71	923,813,656.06
120	Нийтлэг татварын бус орлого	141,788,520.99	78,255,058.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	141,788,520.99	78,255,058.40
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,700,000.00	131,113.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	140,088,520.99	78,123,945.40
122	Тусламжийн орлого	3,381,949,489.72	845,558,597.66
122002	Хандив тусламж /гадаад/	3,381,949,489.72	845,558,597.66
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	54,000,000.00	13,500,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	54,000,000.00	13,500,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	54,000,000.00	13,500,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	901,991,212.79	271,779,536.26
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	901,991,212.79	271,779,536.26
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	901,991,212.79	271,779,536.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	131,292,000.00	117,678,260.87
210101	Үндсэн цалин	131,292,000.00	117,678,260.87
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,411,500.00	14,709,782.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,411,500.00	14,709,782.61
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,000,000.00	43,200,000.00
210304	Байрны түрээс	54,000,000.00	43,200,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	89,793,780.85	5,087,415.84
210401	Бичиг хэрэг	342,636.36	1,125,808.81
210402	Тээвэр, шатахуун	3,584,540.47	2,703,807.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,164,604.02	1,257,800.03
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	82,702,000.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	6,306,000.00	8,386,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,306,000.00	8,386,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	565,811,979.72	45,731,013.61
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	550,248,635.72	19,804,137.67
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	15,000,000.00	23,500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		324,882.94
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		2,015,600.00
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	563,344.00	86,393.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,375,952.22	36,987,063.33
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	38,375,952.22	36,987,063.33
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	2,675,746,797.92	665,534,119.80
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	284,278,926.09	21.81
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	284,278,926.09	21.81
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	6,240,484.67
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз		6,240,484.67
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	284,278,926.09	(6,240,462.86)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	2,960,025,724.01	659,293,656.94

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,437,086,145.73	859,108,597.66
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,383,086,145.73	845,608,597.66
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,700,000.00	50,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,700,000.00	50,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,700,000.00	50,000.00
122	Тусламжийн орлого	3,381,386,145.73	845,558,597.66
122002	Хандив тусламж /гадаад/	3,381,386,145.73	845,558,597.66
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	54,000,000.00	13,500,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	54,000,000.00	13,500,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	54,000,000.00	13,500,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	830,555,760.13	224,353,499.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	830,555,760.13	224,353,499.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	830,555,760.13	224,353,499.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	132,396,775.15	117,990,089.54
210101	Үндсэн цалин	132,396,775.15	117,990,089.54
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,411,500.00	14,709,782.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,411,500.00	14,709,782.61
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,000,000.00	40,500,000.00
210304	Байрны түрээс	54,000,000.00	40,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,526,443.38	4,871,108.84
210401	Бичиг хэрэг	342,636.36	1,125,808.81
210402	Тээвэр, шатахуун	5,238,203.00	2,487,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,945,604.02	1,257,800.03
2107	Томилолт, зочны зардал	9,714,000.00	4,770,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,714,000.00	4,770,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	596,359,130.00	41,512,518.11
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	581,099,200.00	19,213,242.17
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	15,000,000.00	20,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		324,882.94
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	259,930.00	1,888,000.00
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/		86,393.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,147,911.60	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,147,911.60	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	2,606,530,385.60	634,755,098.56
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	2,224,401,494.50	468,853,641.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,224,401,494.50	468,853,641.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,224,401,494.50	468,853,641.00
223001	Бусад хөрөнгө	2,224,401,494.50	468,853,641.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(2,224,401,494.50)	(468,853,641.00)
14	Бусад эх үүсвэр	284,278,926.08	21.81
145004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	284,278,926.08	21.81
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-	6,240,484.67
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүү		6,240,484.67
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	284,278,926.08	(6,240,462.86)

8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	666,407,817.18	159,660,994.70
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	465,291,461.24	1,131,699,278.42
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,131,699,278.42	1,291,360,273.12

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагд-сан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл			929,374,709.98	929,374,709.98
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл			929,374,709.98	929,374,709.98
C07	Тайлант үеийн үр дүн			2,960,025,724.01	2,960,025,724.01
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл			3,889,400,433.99	3,889,400,433.99
D02	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл			3,889,400,433.99	3,889,400,433.99
D03	Тайлант үеийн үр дүн			659,293,656.94	659,293,656.94
D04	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл			4,548,694,090.93	4,548,694,090.93

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,566,812,300.00	693,120,747.10	1,873,691,552.90	27.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	445,212,300.00	224,267,106.10	220,945,193.90	50.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	445,212,300.00	224,267,106.10	220,945,193.90	50.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	112,600,000.00	104,457,289.54	8,142,710.46	92.8
210101	Үндсэн цалин	112,600,000.00	104,457,289.54	8,142,710.46	92.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	13,750,000.00	28,242,582.61	(14,492,582.61)	205.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,750,000.00	28,242,582.61	(14,492,582.61)	205.4
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	38,500,000.00	40,500,000.00	(2,000,000.00)	105.2
210304	Байрны түрээс	38,500,000.00	40,500,000.00	(2,000,000.00)	105.2
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,370,000.00	4,871,108.84	4,498,891.16	52.0
210401	Бичиг хэрэг	3,000,000.00	1,125,808.81	1,874,191.19	37.5
210402	Тээвэр, шатахуун	3,500,000.00	2,487,500.00	1,012,500.00	71.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,870,000.00	1,257,800.03	1,612,199.97	43.8
2107	Томилолт, зочны зардал	11,337,500.00	4,770,000.00	6,567,500.00	42.1
210702	Дотоод албан томилолт	11,337,500.00	4,770,000.00	6,567,500.00	42.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	102,786,200.00	41,426,125.11	61,360,074.89	40.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	81,039,700.00	19,213,242.17	61,826,457.83	23.7
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	20,000,000.00	20,000,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	-	1,000,000.00	0.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	108,500.00	324,882.94	(216,382.94)	299.4
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	638,000.00	1,888,000.00	(1,250,000.00)	295.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	156,868,600.00	-	156,868,600.00	0.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	156,868,600.00	-	156,868,600.00	0.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,121,600,000.00	468,853,641.00	1,652,746,359.00	22.1
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,121,600,000.00	468,853,641.00	1,652,746,359.00	22.1
220001	Барилга байгууламж	2,121,600,000.00	468,853,641.00	1,652,746,359.00	22.1
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ	2,566,812,300.00	693,120,747.10	1,873,691,552.90	27.0

	ҮҮСВЭР				
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	13,500,000.00	13,500,000.00	-	100.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	13,500,000.00	13,500,000.00	-	100.0
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	2,553,312,300.00	679,620,747.10	1,873,691,552.90	26.6
122002	Хандив тусламж /гадаад/	2,553,312,300.00	679,620,747.10	1,873,691,552.90	26.6
	Төсвийн гүйцэтгэлийн тохируулга		159,660,994.70		
4	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		1,131,699,278.42		
5	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		1,291,360,273.12		
6	Төсвийн бусад мэдээлэл				
62	Ажиллагсадын тоо	3	3		100.0
62001	Удирдах ажилтан	1	1		100.0
62002	Гүйцэтгэх ажилтан	2	2		100.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 611,582.9 мянган төгрөгийн санхүүгийн тайлагналтай холбоотой 3 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад бүрэн залруулсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээл-лийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн тохируулгын дүн зөрүүтэй	1	159,661.0			1	159,661.0	1	159,661.0				
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн товчоо тайлангийн дүнгээс зөрүүтэй	1	448,092.3			1	448,092.3	1	448,092.3				
Шатахуун болон бичиг хэргийг аккруэл сууриар бүртгээгүй	1	3,829.6			1	3,829.6	1	3,829.6				
Дүн	3	611,582.9			3	611,582.9	3	611,582.9				

Аудитаар нийт 1,353.5 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 656.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 697.5 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Томилолтын дүнг тарифын дүнгээс илүү олгосон	1	656.0	1	656.0								
Барилгын ажлын гүйцэтгэл хангалтгүй	1	-			1	-						
Жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаа холбогдох хуульд заасан цаглаварт хугацаанд хүргүүлээгүй	1	-			1	-						
Дотоод томилолтын шатахууны анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу.	1	697.5			1	697.5						
Дүн	4	1,353.5	1	656.0	3	697.5						

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 13,500.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчил илэрснийг албан шаардлага хүргүүлсэн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын гүйлгээнээс 1 мэдээлэл байршуулаагүй	1	13,500.0			1	13,500.0		
Нийт дүн	1	13,500.0			1	13,500.0		